

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ
TURKISH DENTAL ASSOCIATION

Sayı : 002. 1274

Tarih: 08.10.2014

Konu : Ağız Diş Sağlığı Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik Taslağı

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne,

Dişhekimlerinin meslek örgütü Anayasa'da belirtilen ve yasayla kurulan Türk Dişhekimleri Birliği'dir. Bu Birlik, diş hekimliği mesleğine mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, bu mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve hastaları ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlâkını korumak maksadı ile kurulan kamu niteliğinde bir meslek kuruluşudur.

Sağlık Bakanlığı da, başka görevlerinin yanı sıra, “İnsan gücünde ve maddî kaynaklarda tasarruf sağlamak ve verimi artırmak, sağlık insan gücünün ülke sathında dengeli dağılımını sağlamak ve bütün paydaşlar arasında işbirliğini gerçekleştirmek suretiyle yurt sathında eşit, kaliteli ve verimli hizmet sunumunun sağlanması,” ve “Kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişiler tarafından açılacak sağlık kuruluşlarının ülke sathında planlanması ve yaygınlaştırılması” ile ilgili olarak sağlık sistemini yönetir ve politikaları belirler.

Her iki kuruma yasayla verilen görevler ile Anayasa'nın 2. Maddesinde Devletin nitelikleri arasında sayılan “demokratik hukuk devleti”nin bir gereği olarak, dişhekimliğinin geleceğine yönelik politikaların belirlenmesi ve bu alandaki temel düzenlemelerin yapılmasında ortak çalışmalar yürütmeleri gereklidir.

Ancak ne yazık ki Sağlık Bakanlığı son yıllarda bu yaklaşımın oldukça dışında, alanın ihtiyaçlarını, çözüm yöntemlerini ve uygulama kurallarını belirlemek konusunda kendisini tek yetkili saymakta; düzenlemenin muhatabı meslek gruplarının temsilcileriyle herhangi bir paylaşımına gerek duymaksızın kurallar çıkartmaktadır. Bunun doğal sonucu olarak her çıkartılan kural onlarca dava konusu olmakta, pek çok hükmü iptal edilmekte ve nihayet sürekli yeniden düzenlenen kurallarla yönetmelikler uygulayıcılar tarafından dahi anlaşılması zor, karmakarışık metinlere dönüşmektedir.

Dişhekimliğinin serbest uygulanmasına ilişkin kurallar 1999 yılında, Sağlık Bakanlığı ile Türk Dişhekimleri Birliği tarafından birlikte hazırlanmış olan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik, zaman zaman kısmi değişiklikler yapılmış olmakla birlikte, ana kurallar bugüne kadar korunmuştur. Söz konusu Yönetmeliğin yeniden düzenlenmesinde yarar olan kimi hükümleri vardır.

./..

Serbest dişhekimliğinin temel sorunları arasında; hastaların primini ödedikleri kamu sağlık sigortasının serbest dişhekimliği hizmet bedelini karşılamaması, hizmet verdikleri yerlerle ilgili kat malikleri ve belediyelerin karşılanması olanaksız talepleri sayılabilir. Ancak dişhekimliğinin serbest olarak sunulmasında bu Yönetmelikten kaynaklanan önemli bir sorun bulunmamaktadır.

Türk Dişhekimleri Birliği dişhekiminin serbest temelli meslek uygulamalarında bulunmasını;

1. Dişhekiminin tıbbi etik ve sosyal bağlamda teşhis ve tedavi serbestliğine,
2. Mesleki sorumluluğun gelişmesine,
3. Hastanın sağlık bilincinin gelişmesine,
4. Hekim hasta ilişkisinin güven temelli gelişmesine,
5. Mesleki eğitimin sürekli gelişmesine,

imkan sağladığını düşünmektedir.

Kendini yönetme özelliği; ihtiyaca uygun ve dengeli hizmet ile ülke genelinde sosyal gelişmesine yardımcı olur.

Kendisini yönetme özelliği; toplumun sağlık bilincinin gelişmesine ve özgür bir toplum oluşmasına da önemli bir katkı yapar.

İşte bu temel gerekçelerle 2001 Lizbon kararları çerçevesinde Avrupa Birliği dişhekimliği muayenelerini serbest meslek grubunun vazgeçilmez unsurlar olarak değerlendirmiş ve bu karar doğrultusunda muayenehaneleri desteklemeyi sürdürmektedir.

Türk Dişhekimleri Birliği, sayılan bu gerekçelerden dolayı dişhekimliği mesleğinin gelişmesi ve toplumun nitelikli sağlık hizmeti alabilmesi için dişhekimlerinin kendilerini yönetmesinin muhafazası ve kuvvetlendirilmesini hayati bulmaktadır.

Sağlık Bakanlığı'nın hizmet alımıyla ilgili çözüm üretmesi, avukatlar, noterler ve serbest muhasebeciler gibi dişhekimlerinin de mesken nitelikli yerlerde muayenehane açabilmeleri ve işyeri açma ruhsatından muaf tutulmaları için yasal düzenleme yapılması sorunlarının çözümü bu bakımından önemli görülmektedir.

Son günlerde çeşitli platformlarda yayınlanan, Sağlık Bakanlığının ise resmi olarak doğrulamaktan kaçındığı, Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik Taslağı, içerdiği kurallar itibarıyla dişhekimliğinin sorunlarına çözüm getirmekten uzaktır. Bu kurallar bir bütün olarak değerlendirildiğinde dişhekimliğinin büyük merkezler aracılığıyla verilmesi, bu merkezlere dişhekimliği olmayanların da sermayedar ortak olarak katılabilmesi ve dişhekimlerinin bu büyük merkezlerin çalışanı olmasının tasarlandığı anlaşılmaktadır.

./..

Ancak 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65. Maddesinde “Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesai, ilmi ve mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin, işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında, kendi nam ve hesabında yapılmasıdır” şeklinde ifade edilmiştir ki; bu da serbest meslek grubu içinde yer alan dişhekimliğinin çalışma prensiplerine, felsefi ve hukuki bir alt yapı oluşturulması bakımından çok önemlidir. Ve oluşturulan taslak yönetmelik yasanın amaçlarına tamamen ters düşmektedir.

Taslak bu haliyle yürürlüğe girerse, büyük ölçüde emek verenlerin sahibi olduğu şimdiki yapıların tasfiye edilmesi ve yerlerine büyük sermayelerle oluşturulan, emek verenlerin değil parayı koyanların sahibi olduğu hastane benzeri merkezlerin yaşamda egemen olacağı öngörülebilmektedir.

Bu temel değişikliğin yanı sıra, geçtiğimiz günlerde Danıştay’ın yürütmesini durdurduğu Sağlık NET 2 programının yönetmelikle temellendirilip hasta verilerinin Bakanlıkla paylaşılmasından kapanan sağlık kuruluşunun bütün verilerinin sağlık müdürlüğüne vermesine; muayenehanelerin çalışma saatlerinin ruhsatla belirlenmesinden faaliyeti durdurulduğu halde çalışmak sebebiyle ömür boyu sağlık kuruluşu açılmasının engellenmesine kadar çeşitli hukuka aykırı düzenlemeler de Taslak’ta yer almaktadır.

Bütün bunlardan başka, Sürekli Dişhekimliği Eğitiminin özendirilmesine yönelik hiçbir hüküm içermeyen bu Taslak’ta meslek örgütü ile üye arasındaki bağı gözetilen düzenlemelere de yer verilmemiştir.

Yeni bir düzenleme yapılmasını gerekli kılan ihtiyacın ne olduğunun meslek örgütüyle ve dişhekimleri kamuoyu ile paylaşılması gerekir. Ardından, bu ihtiyacın ve çözüm önerilerinin Sağlık Bakanlığı ve Türk Dişhekimleri Birliği arasında tartışılmasıyla, gerekiyorsa yeni düzenlemelerin yapılması bu düzenlemelerin kalıcı ve ihtiyaca uygun olmasına yardımcı olacaktır.

Ağız Diş Sağlığı Hizmetleri Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik taslağına ait görüş ve endişelerimizi gereği bakımından bilgilerinize sunarız.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Taner YÜCEL
Türk Dişhekimleri Birliği
Genel Başkanı